

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

**pro období
2019 / 2027**

OBSAH

ÚVOD.....	3
1. Platná legislativa.....	4
2. Vymezení pojmů	6
3. Charakteristika školy	6
3.1 Typ školy	7
3.2 Velikost školy	7
4. Personální zajištění prevence	7
4.1 Školní poradenské pracoviště	7
4.2 Činnosti pedagogických pracovníků v oblasti prevence	8
5. Spolupráce s dalšími subjekty	10
6. Cíle školní preventivní strategie.....	10
6.1 Východiska školní preventivní strategie:.....	10
6.2 Cíle školní preventivní strategie:	10
7. Evaluace preventivní strategie.....	11
8. Finanční zajištění prevence.....	11

ÚVOD

Školní preventivní strategie je dlouhodobým dokumentem školy potřebným pro směřování a plánování primární prevence vzniku rizikových jevů u žáků. Vychází z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže.

Školní preventivní strategie se na škole zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují k následným rizikovým projevům v chování žáků. Proto naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární prevence patologických jevů a rizikového chování, který se stal nedílnou součástí výuky.

1. PLATNÁ LEGISLATIVA

Školní preventivní strategie vychází z těchto předpisů:

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j. 21149/2016
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT(Čj.: 37 014/2005-25)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků č.j. MSMT – 43301/2013 platnost/12/2013/

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č.197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (novelizující vyhlášku č. 72/2005 Sb.)
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisích a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění (novela školského zákona a některých dalších zákonů vyhlášené pod č. 82/2015 Sb.)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění
- Zákon 401/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Zákon 89/2012/ Sb. Občanský zákoník – „zákon o rodině“
- Novela zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, z roku 2012 (č.333/2012) Sb.
- Zákon č. 106/2011, kterým se mění zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

- Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví při změně před škodlivými účinky návykových látek (31. 7. 2017) plně nahrazuje zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím, v platném znění
- Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

VNITŘNÍ SMĚRNICE - ŠKOLNÍ ŘÁD

2. VYMEZENÍ POJMŮ

Primární prevence rizikových projevů chování u žáků je zaměřena na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- záškoláctví,
- šikana, násilí,
- divácké násilí,
- kriminalita, delikvence, vandalismus,
- závislost na politickém a náboženském extremismu,
- rasismus, xenofobie,
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- onemocnění HIV/AIDS a dalšími nemocemi, šířícími se krevní cestou,
- poruchy příjmu potravy – anorexie, bulimie,
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling),

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ohrožování výchovy mládeže,
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Základním principem strategie primární prevence je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, osvojení si pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti s cílem zabránění výskytu rizikového chování nebo omezení škod, způsobené již jeho výskytem mezi žáky.

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizování volného času - například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

a) *všeobecnou prevenci*, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,

b) *selektivní prevenci*, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,

c) *indikovanou prevenci*, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající žákům čelit sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládání konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládání úzkosti a stresu apod.

Sekundární prevence - zahrnuje předcházení vzniku, rozvoji a přetrvávání rizikového chování. V tomto pojetí je sekundární prevence název pro včasnou intervenci, poradenství a léčení.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední zdravotnická škola Evangelické akademie, jejímž zřizovatelem je Českobratrská církev evangelická, je zaměřena na vzdělávání žáků v odborné přípravě v oborech Praktická sestra (a původní dobíhající Zdravotnický asistent), Ošetřovatel a Sociální činnost. Ve vzdělávání žáků se klade důraz také na osobnostní přípravu a morální postoje nejen v teoretické rovině, ale i v praktické výuce.

Název	Střední zdravotnická škola Evangelické akademie
Adresa	Šimáčkova 1, 621 00 Brno
Kontakty	www.eabrno.cz , www.zdravka.eabrno.cz zdravka@eabrno.cz telefon 542 212 979
IČO	62159101
Obory	Ošetřovatel (3leté studium ukončené výučním listem)
	Praktická sestra (4leté studium ukončené maturitou)
	Sociální činnost (nástavbové 2leté studium s maturitou)
Školní poradenské pracoviště	Ředitelka
	Výchovný poradce
	Metodik prevence
	Kariérový poradce

3.1 TYP ŠKOLY

Střední zdravotnická škola Evangelické akademie se nachází v okrajové části Brna, v městské části Líšeň. Ke škole náleží velká zahrada, v těsné blízkosti je zdravotní středisko a mateřská škola.

Škola má velkou spádovou oblast, nejčastěji Brno a okolí, ale žáci dojíždějí z celé republiky (zejména u nástavbového studia).

Ke škole náleží internát, který se nachází v centru města na ulici Opletalova. Je určen pouze pro dívky, chlapci využívají internáty jiných středních škol v Brně.

3.2 VELIKOST ŠKOLY

Škola patří svým počtem žáků mezi menší, což umožňuje žákům i pedagogům navázat bližší vazby a vytvářet příjemné klima. Maximální kapacita školy je 200 žáků, pro každý obor se každoročně otevírá jedna třída, celkový počet je 9 tříd.

Obor:	Praktická sestra	Ošetřovatel	Sociální činnost
Počet tříd:	4	3	2

4. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

4.1 ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVIŠTĚ

Složení školního poradenského pracoviště	Ředitelka školy
	Výchovný poradce
	Metodik prevence
	Kariérový poradce
	Speciální pedagog

4.2 ČINNOSTI PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTI PREVENCE

Výchovný poradce:

- koordinuje společně se školním metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence,
- poskytuje poradenskou činnost žákům, zákonným zástupcům/rodičům a pedagogům,
- je informován o náhlém či přetrvávajícím školním neúspěchu žáka,
- je informován o zvýšené absenci žáka,
- koordinuje tvorbu individuálních vzdělávacích plánů a sleduje průběh jejich plnění,
- spolupracuje s příslušnými školskými poradenskými zařízeními, orgány a organizacemi,
- navrhuje opatření,
- navrhuje řediteli školy svolání výchovné komise.

Školní metodik prevence:

- spoluvytváří Školní preventivní program a podílí se na jeho realizaci,
- shromažďuje a analyzuje informace varovných signálů rizikového chování od ostatních pedagogů, o osobnostních, rodinných či vztahových problémech žáka,
- řeší společně s dalšími pedagogickými pracovníky vzniklé problémy a dává podněty k jejich nápravě,
- zajišťuje programy primární prevence a spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence,
- koordinuje předávání informací o problematice rizikových jevů ve škole,
- hodnotí realizaci Školního preventivního programu.

Kariérový poradce:

- působí jako podpora žáků školy při hledání budoucího zaměření vzdělávání a profesní orientace,
- věnuje se podpoře žáků s potřebou podpůrných opatření/se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků ohrožených předčasným ukončením studia při výběru povolání,
- spolupracuje s krajskými institucemi, organizacemi a firmami při realizaci průřezového tématu Člověk a svět práce ve škole a podpoře při vstupu na trh práce, spolupracuje s poradenskými pedagogickými pracovišti,
- věnuje se poradenství v oblasti mobility a profesních příležitostí v zahraničí.

Speciální pedagog:

- vytváří propojení mezi školou a jinými subjekty, např. obcí, policií, státním zástupcem a zdravotnickým zařízením,

- součástí práce je poskytování mediace mezi školou, rodiči a uvedenými institucemi a pomoc s právními a sociálními otázkami,
- pomáhá žákům, jejichž rodiny nemají dostatečnou kapacitu pomoci s přípravou do školy a s motivací ke studiu.

Třídní učitel:

- spolupracuje se školním poradenským pracovištěm na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Školního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje žáky k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě), podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy,
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy a o jejich rodinném prostředí.

Ostatní pedagogičtí pracovníci:

- rozvíjejí kompetence žáků v oblasti sociálních dovedností,
- konzultují případné problémy a navrhnou opatření, na pedagogických radách hodnotí uplynulé období školního roku,
- jsou v kontaktu se zákonnými zástupci/rodiči svých žáků, především prostřednictvím třídních učitelů.

Ředitelka školy:

- sleduje účinnost prevence rizikového chování,
- sleduje problémy v kontextu celé školy,
- v případě potřeby provádí personální a organizační opatření směřující k nápravě nedostatků,
- svolává v případě potřeby výchovnou komisi.

5. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY

- Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna Brno
- Pedagogicko-psychologická poradna Brno
- Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti Brno
- Společnost Podané ruce Brno
- Centrum Anabell
- Středisko výchovné péče při DDÚ
- Dětské krizové centrum SPONDEA
- Krizové centrum při FN Brno
- Policie ČR
- OSPOD
- A další organizace realizující primární prevenci rizikového chování

6. CÍLE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

6.1 VÝCHODISKA ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE:

- je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení,
- je zpracována systémově, vychází ze školních vzdělávacích plánů,
- jejím cílem je efektivnost a realizovatelnost,
- reaguje na podmínky školy,
- jejím cílem je podpora zdraví, výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoje osobnosti,
- na základě rozpracování školní preventivní strategie je vypracován Školní preventivní program,
- zaměřuje se na oblast rizikového chování,
- jejím obecným cílem je oddálení, zabránění a snižování výskytu projevů rizikového chování,
- zaměřuje se na zvyšování schopnosti žáků činit informovaná a odpovědná rozhodnutí,
- podporuje zdrav životní styl.

6.2 CÍLE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE:

a) dlouhodobé:

- výchova ke zdravému životnímu stylu,
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí,
- funkční systém primární prevence na škole,
- rozvoj spolupráce školního poradenského pracoviště a všech pracovníků školy,
- podpora a udržení příznivého sociálního klimatu ve škole,
- podpora rizikových a ohrožených skupin žáků,
- důraz na osobnostní charakteristiku žáků jako budoucích zdravotnických a sociálních pracovníků,
- podpora správné hodnotové a postojoyé orientaci žáků,
- podpora a vedení žáků ke zdravému sebevědomí, správnému sebehodnocení, schopnosti stanovit si v životě reálné cíle, k poznávání sebe sama.

b) střednědobé:

- výchova a vzdělávání žáka zaměřené na jeho zodpovědnost za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku,
- podpora a výchova ke zdravému životnímu stylu a osvojení pozitivního sociálního chování,
- spolupráce školy a rodiny,
- spolupráce s poradenskými školskými zařízeními a dalšími institucemi a organizacemi, jejichž činnost je zaměřena na prevenci rizikových jevů.
- vytvoření dlouhodobé funkční strategie školy v oblasti prevence rizikového chování,
- udržení příznivého sociálního klimatu – atmosféru důvěry, příznivých vzájemných vztahů,
- sledování klimatu školy a aktivní vyhledávání rizikových jevů,
- získání podpory a spolupráce všech pedagogických pracovníků školy v otázce nutnosti prevence a její realizace,
- snížení počtu rizikového chování u žáků školy (zejména záškoláctví, kouření, agrese a šikany).

c) krátkodobé:

- mapování potřeb v oblasti primární prevence,
 - plánování preventivních aktivit v závislosti na potřebách a aktuální situaci,
 - realizace preventivních aktivit všemi dostupnými formami - v rámci ŠVP, v rámci dalších aktivit školy, formou spolupráce s externími organizacemi a institucemi,
- Konkrétní krátkodobé cíle jsou obsahem Školního minimálního programu.

7. EVALUACE PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Vyhodnocení školní preventivní strategie provádí školní poradenské pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky na konci daného období.

Evaluace je zaměřena na:

- klima školy,
- efektivitu preventivních aktivit,
- výskyt rizikového chování,
- úroveň spolupráce pracovníků školy,
- úroveň spolupráce s externími organizacemi.

Obsahem evaluace je:

- zmapování sociálního klimatu školy (rozhovory, dotazník pro žáky),
- analýza řešených či odhalených případů rizikového chování žáků školy (databáze ŠMP),
- vyhodnocení účinnosti Školních preventivních programů (zhodnocení realizovaných preventivních programů),
- vyhodnocení databáze výchovného poradce,
- vyhodnocení spolupráce v rámci školy (rozhovory, dotazník pro učitele).

8. FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

Škola se v oblasti prevence dlouhodobě snaží o co nejmenší finanční zátěž žáků a jejich zákonných zástupců. Školní metodik prevence, ve spolupráci s oblastním metodikem prevence v PPP, sleduje nabídku preventivních programů v regionu a možnosti jejich financování. Školní metodik sleduje i vyhlašování dotačních projektů na primární prevenci ve školách z MŠMT či Jihomoravského kraje.

Programy prevence jsou často hrazeny z projektů spolupracujících organizací. Dalším možným zdrojem financování prevence ve škole jsou každoroční příspěvky ze Sociálního fondu žáků. Malá část preventivních programů je přímo hrazena žáky či jejich zákonnými zástupci.

Zpracovala: Mgr. Jarmila Skoumalová, metodik prevence

Datum: 23. 9. 2019

Revize: 20. 9. 2024

Schválila: Mgr. Petra Juřeníková, Ph.D., ředitelka školy